

**Hodnocení diplomové práce**  
Posudek oponenta

Název diplomové práce: **Neurotické poruchy u dětí v raném školním věku**

Autor: Lucie Zíková

Vedoucí práce: PhDr. Jan Polivka

Oponent: PhDr. Ing. Marie Lhotová

**Obsahová stránka:**

Absolventská práce navazuje na autorčinu školní praxi v družině, na jejíž půdě se setkala s dětmi vykazujícími neurotické obtíže a její snahou bylo postihnout v šesti kapitolách ucelený pohled na neurotické poruchy. Postupuje v tom od definování pojmů v kap. 1 k další specifikaci jednotlivých druhů těchto poruch a na obecné rovině i k vymezení jejich etiologie a následků, které mohou neurotický vývoj charakterizovat a přispívat k dalším obtížím v životě. V poslední části se zaměřila na prevenci a terapii pro tyto poruchy indikovanou. Do teoretické části autorka zařadila čtyři stručné případové studie dětí 9-12letých, které mají dokládat vznik a vývoj několika typů neurotických poruch. Zároveň se v závěru každé z nich, i když ne zcela opodstatněně, snaží zformulovat prognózu.

**Poznámky k obsahové složce:**

Pokud popisujeme temperamentové typy jako zdroj možných neurotických poruch, je třeba počítat s nikoliv vyhraněnými typy, jejichž vázanost není tak jednoduše popsitelná, jako je zde uvedeno.

Proč v základních charakteristikách ve vývoji během raného školního (str. 14) věku ve vztahu k neurózám není uveden vedle vývoje základních schopností a dovedností, kognitivního vývoje a socializace emoční vývoj? (Zvláště když v dalším textu o emocionalitě řeč je.)

Popis zdravého vývoje dětí mladšího školního věku (větší svalová síla, koordinace pohybů těla, obratnost, vytrvalost) je bez vztahu k tématu práce. Popis vývoje morálního vědomí a jednání (str. 17) je zde též vzhledem k tomu, že není poukázáno na souvislost s neurotickým vývojem, nadbytečný, zvláště v takto zkratkovitém vyjádření.

Příčiny neurotických poruch mnohdy korespondují s následky a v práci by jistě bylo možné strukturovanější vymezení (např. snížená odolnost k zátěži, únava..příčina? následek?), stejně tak je problematické (a obtížné) řazení různých faktorů mezi vrozené dispozice a vlivy vnějšího prostředí: (např.

aktuální somatický stav, nedostatky ve výživě, kdy výživa je jmenovaná v kapitole o vrozených dispozicích i v kapitole popisující vlivy vnějšího prostředí).

Bylo by dobré vymezit lépe specifika psychoterapie s dětmi. Autorka uvádí Knoblochovu integrovanou psychoterapii pro léčbu neuróz, která jistě v práci s dětmi typická není.

Na str. 21 bych spíše než Seznam neurotických poruch u dětí v raném školním věku dala přednost názvu Seznam neurotických příznaků.

#### Formální stránka:

Práce je dobře logicky strukturovaná, členěná do 7 částí, z nichž lze vymezit teoretickou a praktickou část. Několik chyb v interpunkci nepřesahuje povšimnutelné minimum (jsou opraveny přímo v textu), při další event. prezentaci práce doporučuji opravit nápadnější překlepy nebo stylistické chyby spojené s chybami v interpunkci, které způsobují ztížené rozumění textu a mohou někdy vyvolat otázku, co vlastně autorka chtěla říct:

...nechce jít do školy, vrací se ze školy unavené, ranní nevolnosti, stesk.. (str. 13).

Péče o zvíře přináší dítěti určité povinnosti, které pravidelně plnit, zvyšuje se jeho zodpovědnost.. (str. 16)

...organizují jim čas tak, že nemají možnost dělat si, co by samo dítě chtělo,...

Děti bývají spíše citově nezralé, např. při neschopnosti odpoutat se od matky a následný pláč, těžko se vyrovnávají se ztrátou oblíbeného zvířete, ke kterému měly citový vztah nebo trpí obavou z toho, jak budou reagovat rodiče...

I.P.Pavlov pospal... (str. 40).

Nezapomínat by se nemělo na přirozenou závislost.. (str. 72)

Několikrát opakující se chyba jako na str. 40: Děti jsou hlučný, neposedný..., str. 32: jsou citliví..

Chybí některé citace – str. 17- Kohlberg n. Piaget.

Chybí uvedení zdroje u kazuistik.

..anxiózně depresivní situace? (str. 90)

#### Prezentace práce:

Práce je rozpracována na 95 stranách textu. Seznam literatury obsahuje monografie, časopisecké statě a zdroje dostupné na webových stránkách. Dále je v práci 6 doplňujících příloh. Zařazení tabulek a příloh spolu s přehlednou úpravou je velmi ilustrativní a přispívá ke srozumitelnosti.

#### Event. otázka k obhajobě:

Jak vysvětlíme neurotické chování v pojmech regrese? (str. 12)

#### Závěr:

Autorce se nepochybně podařilo vytvořit přehlednou studii o dětských neurózách, takže práce přináší řadu poznatků a vypovídá také o osobním zaujetí a práci v přímé praxi. Snažila se o jednotný výkladový rámec, prokázala v něm

znalosti psychopatologie, vývojové psychologie a psychologie dětí. Cíl práce s vlastním uchopením tématu, jak u takto přehledově pojatých textech bývá, přesně vymezen není.

*Yhstma*

27. 5. 08

podpis oponenta